

WERKEN BIJ VERSCHILLENDE WEERSOMSTANDIGHEDEN

Bij werkzaamheden kunnen klimaatomstandigheden zorgen voor onveilige of ongezonde situaties. Denk bijvoorbeeld aan minder alert zijn bij warm weer, kans op blikseminslag bij onweer, het werken op hoogte bij harde wind, uitglijden bij sneeuw en gladheid. Ook het langdurig werken in een cabine zonder airco op warme zomer dagen kan voor onveilige situaties zorgen. Of werken in de felle zon, dat voor een ongezonde hoeveelheid UV straling kan zorgen als je je niet goed beschermd.

De arbowet en -regelgeving bevat geen gedetailleerde regels over werken in verschillende weersomstandigheden. In artikel 6.1 van het Arbobesluit staat slechts dat de temperatuur op de werkplek geen schade mag veroorzaken. Mocht dit toch een risico zijn, dan moet de werkgever persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking stellen (lid 2). Kunnen deze beschermingsmiddelen schade aan de gezondheid niet voorkomen, dan moet de werkgever de schade aan de gezondheid beperken door de duur van de arbeid in de kou te beperken of werknemers de arbeid in de kou te laten afwisselen met een tijdelijk verblijf op een plaats met een niet-schadelijke temperatuur.

Wat is de gewenste situatie?

- Medewerkers lopen geen gezondheidsschade op door het buitenwerk, zoals ongevallen door sneeuw, regen, ijzel, onweer en harde wind of gezondheidsklachten door te hoge of te lage temperaturen of verbranding van de huid of in ernstige gevallen huidkanker door te veel zonnestraling.
- Weersomstandigheden mogen niet leiden tot gevaarlijke situaties.

Maatregelen

- Stop de werkzaamheden als deze niet veilig uitgevoerd kunnen worden.
- Plan de werkzaamheden zo, dat niet te lang in ongunstige weersomstandigheden gewerkt hoeft te worden, zoals in de volle zon of in de kou in combinatie met wind, sneeuw of ijzel. Pas indien nodig de werktijden aan.
- Zorg voor overleg tussen leiding en medewerkers of het werk onder de heersende klimaatomstandigheden uitgevoerd kan worden.
- Zorg bij diverse weersomstandigheden voor passende beschermingsmiddelen (zie hoofdstuk persoonlijke beschermingsmiddelen).
- Geef voorlichting over het nut van het dragen van de werkkleding zoals regenkleding, winterjassen, thermokleding, etc.
- Hanteer een tropenrooster op warme dagen.
- Pas de werkzaamheden aan bij vorst.
- Stel de temperatuur, in de zomer, in de cabine maximaal 6 graden lager in dan de buitentemperatuur.

Checklist

DAGELIJKSE PRAKTIJK

- Neem maatregelen bij warm weer (>25 graden Celsius) zoals hieronder vermeld:
- Neem bij warm weer na 45 minuten een pauze, [zie hittestresscalculator](#) voor pauzerichtlijnen bij diverse temperaturen en werkzaamheden.
- Houd ramen en deur gesloten indien een klimaatbeheersingssysteem aanwezig is op de machine.
- Draag luchtige kleding, liefst katoen.
- Drink regelmatig niet te koud water. Wacht niet tot je dorst krijgt. Neem een fles schoon water mee naar de werkplek
- Voorkom blootstelling aan te veel zonlicht door het dragen van een petje (met nekflap) een lange broek en een shirt met lange mouwen.
- Werk niet in de volle zon maar zoveel mogelijk in de schaduw of met een bedekte huid.
- Smeer onbedekte huid in met anti-zonnebrandmiddel (vanaf factor 30 bij huidtype 1 en vanaf factor 15 bij huidtype 2).
- Gebruik een zonnebril bij hinderlijk zonlicht.
- Let op veranderingen in de huid, zoals een zweertje dat niet geneest. Het kan om huidkanker gaan. Neem contact op met je huis- of bedrijfsarts als je vragen hebt.
- Zware lichamelijke arbeid vermijden of verminderen.
- Drink niet te veel koffie. Dit werkt vocht afdrijvend en daarvan moet je juist meer plassen.
- Maatregelen bij harde wind / storm, onweer, regen en gladheid:
- Werk niet op hoogte (bijvoorbeeld klimmend of op een ladder of in een hoogwerker) bij windkracht 6 of meer of bij zware vorst, regen of onweer. (Zie ook "Werken op hoogte").
- Voer geen hijswerkzaamheden uit bij > windkracht 6
- Gebruik regenkleding bij regenachtig weer..
- Ga bij onweer schuilen, bijvoorbeeld in een gebouw of in de bedrijfswagen. Schuil nooit onder een boom. Zie bijlage: Schuilen bij onweer.
- Neem maatregelen bij koud weer :
- Draag warme kleding als de buitentemperatuur laag is of koud aanvoelt. Bouw de kleding op uit verschillende lagen.
- Stop het buiten werken als de [gevoelstemperatuur](#) -6 °C of lager is en neem contact op met je leidinggevende.
- Neem maatregelen bij onweer:
- Als je bent overvallen in het veld: ga gehurkt zitten (liefst in een greppel) en blijf uit de buurt van bomen (NOOIT GAAN LIGGEN!).
- In een auto/cabine is het veilig. Houd wel ramen, deuren gesloten.
- Waarschuw collega's die met gehoorbescherming werken. Gehoorbeschermingsmiddelen schermen af tegen laagfrequent geluid. Het gerommel van de donder heeft ditzelfde lage frequentiegebied en wordt dus tegengehouden.

TOELICHTING OP DE MAATREGELEN

ORGANISATIE EN VOORBEREIDING

- Breng de risico's van het buitenwerk in kaart.
- Volg de weersberichten voor een goede planning van de werkzaamheden, waarbij onveilige of ongezonde klimaatomstandigheden worden voorkomen.
- Zorg voor de middelen die nodig zijn voor gezond en veilig buitenwerk en maak afspraken over het gebruik van die middelen. Voorbeelden zijn:
 - handvatverwarming bij apparaten, die veel bij koud weer gebruikt worden.
 - verwarmde pauzeruimte of verwarmde bedrijfswagen bij koud weer.
 - 2 paar werkschoenen bij heel warm weer, zodat medewerkers deze om en om kunnen laten luchten.
- Controleer regelmatig of afspraken en maatregelen effect hebben.
- Maatregelen bij werken in de kou:
 - Stop het buiten werken als de **gevoelstemperatuur** $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$ of lager is.
 - Verstek warme / isolerende kleding.
- Maatregelen bij warm (> 25 graden):
 - Geef voorlichting over het werken in de zon, de daaraan verbonden risico's en de te nemen maatregelen.
 - Kies machines voorzien van klimaatbeheersingssysteem (airco).
 - Laat medewerkers bij warm weer regelmatig een pauze nemen, zie de **hittestresscalculator** voor meer informatie.
 - Laat medewerkers niet in de volle zon werken, maar probeer bij de planning rekening te houden met de mogelijkheid om in de schaduw te kunnen werken.
 - Verstrek zonnebrandcrème, minimaal factor 30.
 - Zorg voor drinkwater.
- Maatregelen bij onweer:
 - Maak afspraken wanneer je moet reageren bij onweer: wanneer neem je actie.
 - Stop het werk bij naderend onweer en zorg dat medewerkers beschikken over een veilige schuilplaats.
 - Een metalen cabine (auto of kraancabine) is een veilige schuilplaats. Zorg wel dat medewerkers de deuren en ramen gesloten houden.

OPLEIDING EN INSTRUCTIE

- Maak afspraken over wanneer de werkzaamheden te stoppen bij storm ($>$ windkracht 6 werken op hoogte of hijswerkzaamheden), gladheid, kou en hitte en onweer.
- Zorg dat werknemers de risico's kennen van blootstelling Uv-straling.
- Instrueer medewerkers over het dragen van beschermingsmiddelen.
- Zorg dat zij de voorgeschreven beschermingsmiddelen gebruiken en goed onderhouden.

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

- Stel beschermingsmiddelen beschikbaar, afhankelijk van het jaargetijde en de klimaatomstandigheden, vooraf aan de werkzaamheden:
 - Werkkleding ('s zomers luchtig, 's winters thermisch).
 - Regenkleding.
 - Pet met nekflap of hoed met brede rand.
 - Helmmuts voor onder de veiligheidshelm.
 - Zonnebrandcrèmes.
 - Airco en verwarming op machines.

WAT U VERDER NOG MOET WETEN

Bij het ontstaan van problemen in koude spelen de luchttemperatuur, de stofwisseling (het metabolisme), de kleding, de windsnelheid en individuele factoren als overgewicht een rol.

Op grond van de gevoeligheid van de huid zijn de verschillende huidtypes te onderscheiden. Bij het kopen van zonnecrème is het belangrijk dat je de juiste beschermingsfactor kiest voor je huidtype. De beschermingsfactor wordt aangeduid met Sun Protection Factor (SPF) op de verpakking. De keuze van de beschermingsfactor hangt samen met je huidtype. In het algemeen gebruik altijd minimaal factor 30.

type 1 verbrandt zeer snel	wordt niet bruin	<ul style="list-style-type: none">• zeer lichte huid• vaak sproeten• rood of licht blond haar• lichte ogen	Gebruik SPF^o 20 - 30
type 2 verbrandt snel	wordt langzaam bruin	<ul style="list-style-type: none">• lichte huid• blond haar• lichte ogen	Gebruik SPF^o 15+
type 3 verbrandt niet snel	wordt makkelijk bruin	<ul style="list-style-type: none">• licht getinte huid• donkerblond tot bruin haar• vrij donkere ogen	Gebruik SPF^o 15+
type 4 verbrandt bijna nooit	bruint zeer goed	<ul style="list-style-type: none">• een van nature getinte huid• donker haar• donkere ogen	Gebruik SPF^o 10-15

Bron: KWF

MEER INFORMATIE IS TE VINDEN OP:

Werken bij warm weer
Hittestress calculator
Werken bij hoge temperaturen
Gladheidsbestrijding